

Lad mig fremhæve et enkelt centralt forslag i Beijingdokumentet, som flere har opholdt sig ved under den tidligere debat, nemlig forslaget om mainstreaming, dvs. indarbejdelse af et kønsperspektiv i al politik og planlægning. Min tanke før med mine bemærkninger om velfærdssamfundets højere etiske værdier var egentlig også set ud fra et dansk perspektiv at give et lille bidrag til den mainstreaming. Jeg mener faktisk, at der er god brug for det, for der er en tendens til, at vi har det med at måle alting i forhold til statistik og økonomi, men lige præcis her befinder vi os måske på et mere fundamentalt velfærdsværdigrundlag, end så mange andre samfund kan vise og opvise.

I Danmark er princippet om mainstreaming bl.a. gennemført ved et forsøg i Arbejdsministeriet med en ligestillingsvurdering af lovforslag og desuden gennem en ændring i de kommunale styrelseslove, der indebærer, at borgerne skal orienteres om ligestillingspolitikken og ligestillingsarbejdet blandt kommunernes ansatte.

Det er regeringens hensigt, at der skal arbejdes videre med mainstreamingprincippet. Det nye ligestillingsudvalg bør overveje, hvordan vi griber den sag an både praktisk og realistisk, samt hvordan vi kan gøre den vedkommende – som det er blevet sagt – ikke alene gennem formelle rutiner, men først og fremmest gennem meningsfuldt, nytænkende og opbyggeligt arbejde.

Ligestillingsarbejdet skal fortsættes overalt i samfundet: I uddannelsessystemet, som jeg har sagt det, på arbejdsmarkedet og i alt arbejdsliv. Måske er vores tøvende, måske endnu ikke særlig præcise bestræbelser på at udvikle det udviklende arbejdsliv også et nyt gennembrud for det reelle ligestillingsarbejde. Jeg ser faktisk det nye udviklende arbejdsliv med inddragelse af de ansatte på alle niveauer og med ansvarsdelegering på alle niveauer uanset faglig placering, der er under udvikling i de moderne danske virksomheder – det gælder både offentlige og private – som et nyt gennembrud for ligestillingstanken.

Vi skal også være opmærksom på sammenhængen mellem arbejdsliv og familieliv; det er måske det næste store gennembrud. Vi står i det hele taget med én stor udfordring her på kanten til det næste århundrede: Hvordan forener vi fremtidens arbejdsliv, familieliv og uddannelsesliv under ligestillingens perspektiv og grundlæggende formål?

Et vigtigt grundlag for ligestillingsarbejdet er, at der foreligger relevante statistikker og oplysninger, og regeringen vil fortsat støtte, at der tilvejebringes et sådant materiale.

Jeg ser frem til en inspirerende debat her i dag, som vi allerede har set den folde sig ud. Det vil være særdeles nyttigt for det udvalg, der skal til at arbejde, hvis der i dag kunne komme yderligere nye ideer frem til det fremtidige ligestillingsarbejde.

Ministeren for udviklingsbistand (Poul Nielson):

Jeg vil gerne tage udgangspunkt i statsministerens bemærkninger om indarbejdelse af kønsaspekter i al politik og planlægning og sætte det i relation til Danmarks samarbejde med udviklingslandene. Dernæst vil jeg komme ind på et par andre forhandlingsresultater, som er vigtige for udviklingspolitikken. FN-systemets opfølgning på kvindekongressen vil blive kommenteret, og endelig vil jeg omtale sammenhængen med de forudgående internationale temakonferencer.

Det er helt i tråd med dansk politik at se kønsspørgsmål som en integreret del af udviklingssamarbejdet. Vi kan ikke gennemføre vores hovedmålsætning om fattigdomsbekæmpende udviklingsbistand, medmindre vi placerer kvinderne i centrum af den sociale udvikling. Ved at holde kvinderne udenfor går et stort udviklingspotentialt tabt, og det er endda vurderet sådan helt snævert udviklingsmæssigt – også økonomisk i øvrigt.

Alene af den grund kan vi sige, men der er selvfølgelig også mange andre mere principielle i regulær direkte forstand ligestillingsmæssige grunde, at god fattigdomsbekæmpelse må være kønsspecifik, og det opnår man kun, hvis man på forhånd analyserer kvinders og mænds situationer, roller og behov og altså også indretter programmerne derefter.

For at kunne udnytte deres ressourcer skal kvinder sikres reel adgang til økonomiske ressourcer, ejendomsret og kontrol over jord samt adgang til kreditter og andre finansielle ydelser. Dette kræver i mange lande ændring af lovgivning, men det kræver også ændringer i den traditionelle opfattelse af kvinders rolle. Det er ofte det sværeste, men kun herigennem kan kvinders potentiale som aktive deltagere i økonomien og samfundslivet i det hele taget realiseres.